

Bomen in overvloed

NATUURLIJK TUINIEREN

ERIK HOOIJBERG

Ons tuinpark heeft inmiddels een respectabele leeftijd, en dat kun je ook zien aan zijn vele hoge en dikke bomen. Een paar jaar geleden heeft een boomadviesbureau het algemeen groen van Ons Buiten geïnventariseerd en in kaart gebracht. Benieuwd welke soorten er allemaal zijn? Erik vertelt het ons in deze aflevering van Natuurlijk Tuinieren.

Onder meer in de wandeltuin staan bomen waar menigeen jaloers op is. Niet iedere individuele tuinder misschien, want ja: hoge bomen met veel blad zorgen natuurlijk voor

flinke schaduw. En hoge bomen vangen veel wind, waardoor je met storm vreest voor have en goed. Jaloers is misschien ook niet het woord. Hoveniers en boomdeskundigen kijken er vol ontzag naar, en liefhebbers staan met open mond te genieten van de flamboyante gele kuif die de ginkgo in de herfst laat zien.

Poëzie in twee woorden

In het algemeen groen staan ruim driehonderd bomen - sommige heel apart en exotisch, andere wellicht wat gewoontjes en inheems zoals de *Betula pendula*. Poëzie in twee woorden: *Betula pendula*, beter bekend als de ruwe berk.

Bij een inventarisatie van een paar jaar geleden, uitgevoerd door een boomadviesbureau, zijn al die bomen in kaart gebracht en op de kaart gezet als goed gezond, voldoende, matig, zorgbehoevend of bijna op omvallen. Een deel van die laatste categorie is in de afgelopen jaren al gekapt of heeft een stevige knipbeurt gehad.

Henk en Erik op excursie

De platanen bij het grote veld hebben om het jaar een snoeibeurt nodig om mooi te blijven en niet uit elkaar te scheuren. Sommige bomen bevatten holtes, op hoogte, door afgewaaide takken of doordat een specht er een nestholte in heeft uitgehakt. Dat is niet verkeerd en ook niet perse gevaarlijk. Andere bomen hebben holtes laag bij de grond die door schimmels verder worden vergroot. Een geweldig mooi voorbeeld hiervan zijn een aantal van de knotwilgen aan de Zuidsingel. Soms staat er nog slechts een koker van levend hout met een bos rechtopstaande takken. Geriefhout waarvan je romantische poortjes kunt laten groeien. Of die je als dode takken kunt verwerken tot gevlochten windschermen. Een volledige inventaris van bomen in particuliere tuinen laat nog even op zich wachten.

Vijftig soorten en ruim dertig monumentale bomen

Volgens de inventarisatie stonden er in het algemeen groen een paar jaar geleden maar liefst 50 verschillende soorten of cultivars,

Acer rubrum 'Autumn Flame'

33 monumentale bomen, maar in meerderheid elzen en berken. Van die vijftig verschillende soorten staan er van de meeste slechts enkele exemplaren. Aan de Jan ter Haarlaan en de Lucas van Buurenlaan staan veel elzen waarin mezen, vinken en putters in herfst en winter aan de propen hangen. Een groot aantal elzen behoeft onderhoud. Een deel zal gekapt moeten worden en andere zullen worden geknot. Kun je een els knotten dan? Jazeker kan dat. Let de komende jaren maar eens op de veranderingen.

Aan de Van der Masch Spaklerlaan staan veel berken. De laan is op sommige plekken behoorlijk uitgedund door stormwind in combinatie met een beroerde worteling. Alle berken die zijn omgewaaid, zijn van het pad af omgevallen. Het pad zelf is

Bloemen van Malus 'White Angel'

namelijk niet te doorwortelen. Er ligt een dik pakket sintels onder de schelpen en dat pakket is ondoordringbaar voor groeiende boomwortels. Daarnaast speelt de hoge grondwaterstand de bomen parten. De meeste bomen houden nu eenmaal niet van natte voeten.

Schouw en advies op naam

In oktober hebben Henk en ik kennisgemaakt met alle bomen die in de inventarisatie zijn opgenomen.

We kwamen tegen: plataan, Gleditsia (valse christusdoorn), ginkgo (Japanse notenboom), populier, wilg, ruwe berk, olijfwilg, eik, Fraxinus, watercypres, els, Prunus, Acer, hazelaar, sikkelycypres, taxus, zilverspar, paardenkastanje, walnoot, lariks en ga zo maar door. Zoals gezegd, is een deel van met name de berken en elzen

er beroerd aan toe Deze bomen zullen dus vervangen moeten worden. In het adviesrapport is een boomkwekerij aangeraden die bomen kan leveren met een

Sierappel 'Magmoet'

Ginkgo

behoorlijke omvang. In november zijn we op excursie geweest naar die Brabantse boomkwekerij met een omvang van wel 350 hectare. Geen kleine prutsboompjes, maar stevig uit de kluiten gewassen exemplaren, waarmee we kleur in het voorjaar gaan krijgen van prachtige bloesems van bijvoorbeeld sierkers of sierappel. Of juist prachtige gekleurde bessen van de kardinaalsmuts die ook in het inheemse microbos staat (tuiny forest) aan het grote veld. Of felgekleurde herfstbladeren van de amberboom, ginkgo of eik. Niet allemaal inheems misschien, maar dat hoeft ook niet altijd. De nieuwe bomen komen op kleine terpen te staan om problemen met het hoge grondwater te vermijden.

GEEN KLEINE PRUTSBOOMPJES, MAAR STEVIG UIT DE KLUITEN GEWASSEN EXEMPLAREN

Op plekken dus waar ruimte en zonlicht is voor uitbundige groei. Overigens, een van die bomen is ons geschonken door oud-tuinster Hennie Kamsteeg, als dank voor de fijne tijd die ze op Ons Buiten heeft gehad.

Voor meer informatie:
groen@ons-buiten.nl

Illustraties: internet en www.vdberk.nl, www.IVN.nl en privécollectie Erik Hooijberg.

Pyrus calleryana 'Chanticleer'

Liquidambar styraciflua

Lijster